

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาถึงภาวะภาษีของครัวเรือนในเขตเทศบาล
แยกตามชั้นของรายได้ พ.ศ 2533

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุภาณี เชาวน์ดี

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

รองศาสตราจารย์ ดร. อุดม เกิดพิบูลย์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวรัตน์ ยิบมันตะสิริ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย์ มีมาก	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงภาวะภาษีของครัวเรือน ทั้งภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อมที่ครัวเรือนในเขตเทศบาลชั้นรายได้ต่าง ๆ ของแต่ละภูมิภาคแบกรับอยู่ในปี 2533 โดยการคำนวณภาวะภาษีของครัวเรือนเทียบกับเงินได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อปีในแต่ละชั้นรายได้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาภาวะภาษีของครัวเรือนในปี 2533 ในส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อาศัยข้อมูลจากกรมสรรพากร สำหรับภาษีประเภทอื่น ๆ อาศัยข้อมูลจากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ปี 2533 และการแบ่งชั้นรายได้ตามข้อมูลจากแผ่นงานแม่เหล็กของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื วิธีการศึกษาแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม ในการวิเคราะห์การกระจายภาวะของภาษีทางตรง ได้อาศัยแบบจำลองที่มีข้อสมมติว่า ผู้เสียภาษีจะเป็นผู้รับภาระภาษีแต่เพียงผู้เดียว ไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้แก่ผู้อื่นได้ ส่วนภาษีทางอ้อมใช้แบบจำลองที่มีข้อสมมติว่า ผู้เสียภาษีคนแรกสามารถที่จะผลักภาระภาษีไปข้างหน้าได้เต็มที่โดยการบวกจำนวนภาษีที่ตนเสียเข้าไปในราคาสินค้าเต็มที่ตามขนาดของภาษี

ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีลักษณะก้าวหน้า คือผู้มีรายได้อ่อน ต้องรับภาระการเสียภาษีชนิดนี้ในอัตราที่สูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำ ทั้งนี้ภาระภาษีส่วนใหญ่ตก

อยู่กับผู้ที่มีรายได้จากเงินเดือน และค่าจ้างมากกว่าผู้ที่มีรายได้ประเภทอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีรายได้สูงในกลุ่มนี้รับภาระภาษีในอัตราต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้จากค่าจ้างและเงินเดือน ภาษีโรงเรือน และที่ดินกับภาษีที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ เป็นภาระแก่ครัวเรือนค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะภาษีที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ มีโครงสร้างภาษีที่มีลักษณะถดถอย คือ กลุ่มครัวเรือนที่อยู่ในชั้นรายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า รับภาระในอัตราที่สูงกว่า กลุ่มครัวเรือนที่อยู่ในชั้นรายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อปีสูงกว่า ส่วนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับขี่ ค่าธรรมเนียมยานพาหนะและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (อากรแสตมป์) เป็นภาระแก่ครัวเรือนน้อยมาก สำหรับภาษีเงินได้บริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ภาษีการค้า ภาษีสรรพสามิต และอากรขาเข้า มีโครงสร้างภาษีลักษณะเดียวกัน นั่นคือ โครงสร้างภาษีที่มีลักษณะถดถอยที่เด่นชัดและค่อนข้างรุนแรง โดยภาระภาษีตกอยู่กับกลุ่มครัวเรือนที่อยู่ในชั้นรายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อปีต่ำมากกว่าครัวเรือนที่อยู่ในชั้นรายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อปีสูง

จากผลการศึกษาดังกล่าว เห็นว่าควรมีการปรับปรุงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มีความเป็นธรรมมากขึ้น โดยการแยกการจัดเก็บภาษีของผู้ที่มีเงินได้จากเงินเดือน และค่าจ้าง กับผู้ที่มีรายได้ประเภทอื่น ซึ่งควรมีอัตราภาษีที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงภาษีทางตรงประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะภาษีที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ ในด้านของอัตราภาษี และการบริหารการจัดเก็บ เพื่อให้ระบบภาษีของไทยมีความเป็นธรรมมากขึ้น รวมทั้ง ควรมีการพิจารณาการจัดเก็บภาษีประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะภาษีทรัพย์สิน ในที่นี้เสนอให้จัดเก็บภาษีมรดก

Thesis Title A Study of Tax Burden of Households in Municipal Area
by 1990 Income Class

Author Miss Suparnee Chouwdee

M.Econ. Economics

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr.Udom Kerdpibule Chairman

Assist. Prof. Suwarat Gypmantasiri Member

Assist. Prof. Dr.Worapit Meemak Member

Abstract

The main purpose of this thesis is to study the tax burden of households in municipal areas by income class of both direct and indirect taxes in 1990. This study uses the ratio of tax payments to money income as indicator and compare this estimate among households of different income classes.

The data used for the study of personal income tax burden were obtained from the Revenue Department, while data for other taxes were derived from the unpublished Socio-Economic Surveys and income classification from magnetic tape data files of the National Statistical Office (NSO) of the years 1990. The model for estimation of the burden of direct taxes assumes a non-shifting incident, i.e. the person upon whom the tax is imposed will be the person who pays the full amount of the tax. For indirect taxes, on the other hand, it is assumed that such person can shift the entire burden of the tax to other persons in the form of higher prices to consumers.

Results of the analysis of direct taxes show that the personal income tax structure has the characteristic of a progressive tax : persons in higher income classes pay the tax at higher rates than those in lower income classes. It was also found that wage and salary earners have to bear a heavier income tax than those who earn income from other sources. Particularly evident is the finding that high-income persons in such category bear a much lighter burden than wage and salary earners of the corresponding income classes. For land and municipal taxes the average tax burden was found to be slight, but the pattern of their distribution shows that lower income households have to bear a relatively higher rate than higher income households. With regard to drivers' licensing fees and vehicle registration tax as well as other fees and duty stamps, the burden on households of lower income classes was very light.

For indirect taxes which include corporate income tax, excise tax, business tax and import duties; results of the analysis show that the distribution of the tax burden has a strong characteristic of regressive tax structure. In all cases households in lower income classes have to pay higher tax rates, in relation to their income, than households in higher income classes.

Based on results of the analysis, it can be said that there is a need for a review of the personal income tax structure to render its incidence more equitable. A suggestion can be made that tax rates on income from other sources should be higher than those on income from wages and salaries for each of the corresponding income classes. For other direct taxes such as land and municipal taxes attempts should be made to include the value of buildings on that land in assessing the tax so that the distribution of the tax burden would be more equitable. In addition, other direct taxes such as capital gains tax and inheritance tax or death duties should also be initiated.